NOORD-BRABANDER.

Dicam verum…
Quid vetat…

NOMMER 142. 'S BOSCH. ZATURDAG, 26 NOVEMBER 1831.

Nederlanden.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENEREAL.

Zitting van maandag, 21 November.

In deze zitting zijn ingekomen twee ontwerpen van wet, het eerste strekt om in de noodzakelijke staatsbehoeften voor 1832 te voorzien, welke het gevolg mogten zijn van den voortdurenden staat van oorlog en het voldoen van de renten van dat gedeelte der openbare schuld, hetwelk later door Belgie zal moeten worden gedragen; ten dien einde wordt er voor de marine $3\frac{1}{2}$, voor financien ruim 10 en voor oorlog $31\frac{1}{2}$ millioen guldens, te zamen *f* 45,242,262 aangevraagd, welke door de middelen gedekt zullen worden, die in het tweede ontwerp zijn vervat.

Dit tweede ontwerp is in twee gedeelten gesplitst en behelst de bepalingen, om door vrijwillige deelneming, of door eene heffing *à don gratuit* op inkomsten en bezittingen, in de buitengewone staats-behoeften te voorzien.

De vrijwillige deelneming zal bestaan in eene vrijwillige inschrijving in het grootboek te Amsterdam, waarvan het bedrag *f* 138,000,000 niet zal mogen te boven gaan, hetwelk, behalve tot dekking der bovenvermelde 45 millioen, zal dienen tot intrekking van schatkist-biljetten, der obligatien van 5 per cent en der anticipatie-biljetten. De uit te geven obligatien zullen eene jaarlijksche rente van 5 per cent geven, betaalbaar 1 april en 1 october; de inschrijvingen zullen kosteloos geschieden voor sommen van *f* 2000, *f* 1000, *f* 500 en *f* 200, te Amsterdam, bij den rijks kassier en bij zijne verschillende agenten in de hoofd-plaatsen der provincien, bij welke, des verkiezende, de fournissementen zullen kunnen plaats hebben. De bestuurders over het tegenwoordig te Amsterdam gevestigde grootboek zullen het toezigt over de nieuwe leening hebben. Wanneer de inschrijvingen het vereischte bedrag mogten te boven gaan, zullen die van de laatste dagen der inschrijving gehouden worden voor vervallen. Van 1833 af zal men bij de staats-begrootingen de som bepalen, welke tot amortisatie der leening zal worden besteed. Zoo de deelneming niet toereikende mogt zijn zal het den Koning vrijstaan eene nieuwe te openen, doch onder minder voordeelige voorwaarden; zullende het ingeschreven bedrag worden aangenomen. De termijnen van de fournissementen zullen nader worden bepaald.

Bij het tweede gedeelte der voordragt wordt voorgesteld het doen plaats hebben, des noods, van eene heffing of *don gratuit* op bezittingen en inkomsten, welke in zekere verhandeling en met eenige uitzonderingen, naar een tarief, van alle ingezetenen gevorderd en in tien termijnen zal voldaan worden.

Zitting van woensdag den 23 november.

Zijne Excellentie de minister van financien was in de vergadering tegenwoordig. Een aantal ingekomen verzoekschriften, genoegzaam allen betrekking hebbende tot de voorgestelde belastingen, zijn naar de commissie tot de petitien verzonden.

Vervolgens zijn de discussien geopend over het ontwerp, ter verhooging van het kapitaal in obligatien à 5 per cent met een millioen guldens.

De heer *van Reenen* sprak tegen de wet. Hij oordeelde, dat men dit kapitaal, nu meerder in obligatien uit te geven, moest aanmerken als het gevolg van eene verkeerde uitvoering der wet van 22 november 1830, waarmede hij zich geenzins kon vereenigen. Regelmatig kwam het hem voor, dat bij vermeerdering van een millioen oorlogslasten, er eene vernietiging zou plaats hebben van een millioen schatkist-biljetten, daar, volgens eenen overgelegden staat op 1 october, nog ruim 5 millioen schatkist-biljetten in portefeuille waren; en de wet op de oorlogslasten en de schatkist-biljetten in eene en dezelfde wet, namelijk van den 22 november 1830, begrepen waren, en de gezamenlijke opbrengst op *f* 29,000,000 geraamd is. De heer *Op den Hooff* zeide, dat de tegenwoordige drukkende toestand der geldmiddelen hem alleen kon overhalen om voor de wet te stemmen. De heeren *de Bordes* en *Fockema* adviseerden voor de wet, terwijl de heer *van Foreest* zich daar-tegen verklaarde. Zijne Excellentie de minister heeft slechts kortelijk de wet verdedigd en onder anderen gezegd, dat in de omstandigheden, waarin zich het vaderland bevond, de regering niet anders had kunnen handelen dan de vermeerdering van het kapitaal door eene wet te doen regelen, waardoor dan toch niemand in zijne belangen gekrenkt wordt. De wet in omvraag gebragt zijnde, is met eene meerderheid van 37 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *van Foreest*, *van Reenen* en *van Nagell*.

De beraadslagingen over het ontwerp tot den aankoop en de aflossing der schuld in 1832 zijn vervolgens geopend. De heeren *van Reenen*, *Foekema* en *Beelaerts* hebben tegen de wet gesproken, voornamelijk op grond, dat het voor alsnog ontijdig was om eene aflossing van schuld te bepalen, daar zulks, bij eene vereffening der zaken met Belgie, Noord-Nederland zou kunnen benadeelen. De heer *Frets* was van gevoelen, dat het allezins nadeelig voor het openbaar crediet zou zijn, indien er geene aflossing over 1832 plaats had. Zijne Excellentie de minister van financien, het woord tot verdediging der wet opgevat hebbende, zeide, dat het gepaste der overweging van de wet, op dit oogenblik, reeds in het vorig jaar door de meerderheid der kamer bevestigend beantwoord was. Met betrekking tot de dotatie van *f* 2,500,000 van het syndicaat merkte Zijne Excellentie aan, dat de algemeene vergadering van het syndikaat slechts voor het volgend jaar, tot verligting van de lasten der ingezetenen, afstand van die som gedaan, doch tevens op zich genomen had, om aan alle hare verpligtingen te voldoen; de regering had derhalve gretig van de gelegenheid gebruik gemaakt, om de uitgaven over 1832 met $2\frac{1}{2}$ millioen, in het belang der ingezetenen en der belastingschuldigen, te verminderen.

De wet is met eene meerderheid van 29 tegen 11 stemmen aangenomen. De minderheid bestond uit de heeren *van Reenen*, *Op den Hooff*, *van Tuyll van Coelhorst*, *van Nes*, *van Wickevoort*, *Rengers*, *Fockema*, *Cats*, *Beelaerts*, *Luzac* en *Warin*.

De discussien over het ontwerp van wet omtrent de schatkistbiljetten zijn hierna geopend. De heer *van Reenen* heeft zich tegen de wet verklaard en een uitgebreid overzigt gegeven van de talrijke misbruiken, tot welke de schatkist-biljetten aanleiding hebben gegeven. De heeren *van Hemert*, *van Nes*, *de Jonge* en *Luzac* hebben voor de wet gesproken. Zijne Excell. de minister van financien beschouwde, bij de verdediging der wet, de schatkistbiljetten als schadelijk voor de schatkist en lastig en onbillijk voor de ingezetenen, en zeide, dat deze wet, in verband met die, welke eergisteren was voorgedragen, de kamer moet overtuigen, hoe ernstig de regering op de geheele intrekking der schatkist-biljetten bedacht is. Overigens vermeende Zijne Excellentie dat door deze wet het kwaad gedeeltelijk zal worden gestuit. Bij hoofdelijke stemming is het ontwerp met 38 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *Fockema*, *van Reenen* en *Beelaerts*.

Daarna is de vergadering ten 3 ure gescheiden en geadjourneerd tot vrijdag ten een ure.

'sHERTOGENBOSCH, 26 *November*.

Z. K. H. de veldmaarschalk prins van Oranje bevindt zich wederom alhier; men weet voor als nog niet wanneer Z. K. H. prins *Frederik*, 's Hage zal verlaten.

— Sedert eenige dagen is het water alhier sterk wassende; hetzelve stond heden middag ten 12 ure aan de peilschaal aan den boom 65 duim boven 0 en bleef nog sterk wassende.

Frankrijk.

PARIJS, 20 *November*.

De *Moniteur* van gisteren behelst de ordonnantie houdende de benoeming van 35 nieuwe pairs van Frankrijk, voor hun *leven lang*.

Daar is tegen morgen eene zitting van de kamer der pairs aangekondigd, ten einde, van het gouvernement, de mededeeling te ontvangen der ordonnantie des Konings.

De fondsen stonden op de volgende dagen alhier op den

	18 November.	19 November.	21 November.
De 3 pCt.	68 fr. 30.	— 69 fr. 10.	— 69 fr. 70.
— 5 »	95 fr.	— 95 fr. 95.	— 96 fr. 35.
Bankactien	1790 fr.	— 1800 fr.	
Napelsche Rent.	80 fr.	— 80 fr. 50.	— 82 fr. 30.
Spaansche Perp.	$55\frac{7}{8}$.	— $56\frac{1}{4}$.	

Belgie.

BRUSSEL, 22 *November*.

In de zitting van de kamer der afgevaardigden van heden is voor het geheel der wet, waarbij kredieten aan het ministerie van binnenlandsche zaken voor het vierde kwartaal van 1831 worden verleend, gestemd geworden.

Er waren 75 leden tegenwoordig, waarvan 72 zich voor de wet verklaarden, terwijl drie hunne stemmen voorbehouden hebben, uit hoofde zij de beraadslagingen niet hadden bijgewoond.

Intusschen kwam de minister van buitenlandsche zaken binnen,

De vragen, welke de heer *Gendebien* te doen had, waren aan de orde van den dag en bestonden daarin, dat de minister zou overleggen:

1°. De beide nota's, die door den belgischen gezant, aan de conferentie behandigd waren, strekkende om wijzigingen in de 24 artikelen te bekomen;

2°. De vraag en vorderingen tot wijziging, welke door den Koning van Holland aan de conferentie gedaan waren en op welke de conferentie, in dezelfde termen, welke zij ten opzigte van Belgie gebezigd heeft, heeft geantwoord;

3°. Inlichtingen over den zin, in welken de te doene ratificatien en ruilingen binnen den tijd van twee maanden moeten worden opgenomen, en

4°. Welke de gevolgen zijn zouden van eene weigering van ratificatie van wege de vijf Mogendheden of van wege eenige derzelven.

De heer *de Meulenaere* antwoordde, dat hij reeds gezegd meende te hebben, dat onze gevolmagtigde, aan de conferentie behandigd had twee nota's, strekkende, om wijzigingen in de 24 artikelen te bekomen, zoo met opzigt tot de schuld, als tot de vaart op de rivieren en de stroomen en tot handels-voordeelen.

Daar Holland tot de 24 artikelen nog niet is toegetreden, zoo zou het zeer gevaarlijk zijn, de bij de tweede vraag gevorderde nota's openbaar te maken; zij zouden, over zekere punten, eenige twijfelingen tot ons nadeel kunnen doen ontstaan en Holland zou, alvorens toe te treden onze eigene twijfelingen aangrijpen om er, bij uitvoering, voordeel mede te doen. Het is mij niet geoorloofd, thans meer daarvan te zeggen.

Het is onbekend, welke wijzigingen het hollandsch gouvernement gevraagd heeft; gij weet, uit de onlangs door den hollandschen minister van buitenlandsche zaken aan de staten generaal gedane mededeelingen, dat de hollandsche gevolmagtigden, op het protokol van Aken van den 15 november 1818 steunende, gevraagd hebben, om, tot het bediscussieren der 24 artikelen, in den boezem der conferentie te worden toegelaten; deze nota is van den 7 november en gij hebt dezelve in alle nieuwspapieren kunnen lezen.

Wat de ratificatie betreft, kan ik slechts herhalen, hetgeen ik bij het slot van mijn laatste rapport gezegd heb, dat, namelijk de ratificatien slechts eene diplomatieke formaliteit zijn, zoowel als de ontwikkeling dier ratificatien zelve.

Daar doet zich daarenboven eene aanmerking op, namelijk deze, dat eene weigering tot ratificeren buiten alle waarschijnlijkheid is. Sedert den 15 october, den dag, op welken de 24 artikelen zijn aangenomen, tot den 15 november, als wanneer zij in een traktaat met de vijf Mogendheden veranderd zijn, is er eene geheele maand verloopen; ieder der vijf hoven heeft, even als geheel Europa, kennis van die 24 artikelen gedragen, zoodat, wanneer zij hunne gemagtigden hadden willen tegenspreken of derzelver beslissing intrekken, zij zulks reeds vóór den 15 november hadden kunnen en moeten doen; want sedert den 15 october is er tijds genoeg verloopen, dat ieder lid der conferentie de intentie van zijn hof ten opzigte der 24 artikelen had kunnen kennen en de acte van den 15 november zelve is de volledigste, de formeelste ratificatie.

Hiermede scheidde de vergadering tot den volgenden dag.

— Gisteren ten twee ure heeft de Koning de gelukwenschingen der civiele en militaire autoriteiten ontvangen, ter gelegenheid van het met de vijf groote Mogendheden gesloten vredestraktaat. De minister van oorlog den Koning de generaals en hoofd officieren, waaruder ook de fransche, voorstellende, en uit hunnen naam het woord voerende, zeggende, dat, wanneer Holland langer nog voor de vredes voorstellen doof bleef, Z. M. op het leger kon vertrouwen, om de zaak met den vijand af te doen, antwoordde de Koning: «dat hij minder dan ooit geloofde tot de wapenen den toevlugt te moeten nemen, dat hij de hoop koesterde, dat de zaken zonder bloedstorting zouden geschikt worden enz.»

Van den 24.

Na eenige discussien over een rekest, de loting voor de burgerwacht betreffende, en andere zaken, las de heer *Liedts*, in in de zitting der afgevaardigden van gisteren, namens de commissie, in welker handen de concept-wet op de regterlijke organisatie gesteld was, zijn rapport, hetwelk gedrukt en rondgedeeld zal worden.

Het rapport van de commissie van *onderzoek* aan de orde zijnde, begon de heer *Dumortier*, rapporteur na kort vooraf gaande aanmerkingen, een ontwerp van wet te lezen, waarbij de organisatie bepaald werd, zoo van het onderzoek als van het hooren der getuigen, de straf op het niet compareren. enz. enz.

Dit gaf tot discussien aanleiding, ten slotte van welke besloten werd, dat het rapport niet in deze zitting gelezen, maar vooraf aan de bij het reglement voorschreven formaliteiten onderworpen zou worden.

De discussien over de credieten voor den minister van oorlog waren vervolgens aan de orde.

De minister van oorlog, *Ch de Brouckere*, las nu een zeer uitgebreid verslag over het budget van het ministerie van oorlog, hetwelk, op den voet van vrede, 11,800,000 gulden beloopen zal; hij wees de bezuinigingen aan, welke met den tijd daarin zouden kunnen gebragt worden en erkende, dat ieder soldaat den staat 152 guldens 's jaars kostte; terwijl ieder soldaat in Frankrijk op slechts 139 guldens te staan kwam. Hij droeg tevens een ontwerp van organisatie des legers voor, hetwelk hij, in tijd van vrede, op 27,000 man effectief en 12,000 man reserve, doch, in oorlogstijd, op 80,000 man stelde.

Dit rapport zal gedrukt en rondgedeeld worden. De vergadering scheidde ten half vijf ure, en werdt tot den volgenden dag geadjourneerd.

— Eergisteren heeft de generaal *Belliard* eene bijzondere audientie gehad; dien dag hebben nog vele deputatien, zoo als van het hoog-geregtshof, de geestelijkheid enz., den Koning met het vredes-tractaat geluk gaan wenschen.

De Koning van Engeland heeft uit dienzelfden hoofde onzen Koning eenen eigenhandigen felicitatie-brief geschreven.

— Een dagblad vermeldt, dat er gesproken wordt van eenen maatregel, welke de londensche conferentie zich voorstellen zou in het werk te stellen, om Holland tot de overgave der citadel van Antwerpen te noodzaken. Het zou daarin bestaan, om Belgie van een deel der schuld te ontlasten, uit aanmerking van de vertraging, welke het hollandsch gouvernement in de ontruiming doet plaats hebben.

— Officieel wordt er verzekerd, dat de plenipotentiarissen der vijf Mogendheden, na de teekening van het tractaat met den Koning der Belgen, zich op nieuw vereenigd hebben, om in de middelen te voorzien ten einde het tractaat ten uitvoer te leggen.

(*Journal d'Anvers.*)

PROTOÇOL *n. 35, van de conferentie, gehouden aan het ministerie van buitenlandsche zaken te Londen, den 30 augustus 1831.*

Tegenwoordig de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot Brittanje, Pruissen en Rusland.

De gevolmagtigden der vijf Hoven bijeen gekomen zijnde, hebben van den kant des belgischen gevolmagtigden mededeeling ontvangen van de volmagt, waarvan hij voorzien is geworden, om, in overeenkomst met het voorstel, hetwelk door de conferentie, den 25 julij en den 5 augustus jl., gedaan was, over een bepaald verdrag tusschen Holland en Belgie te onderhandelen.

Men is overeengekomen, dat het bijgevoegde, gewaarmerkte afschrift van de hierboven vermelde volmagt bij de acten der conferentie zoude worden nedergelegd,

De gevolmagtigden der vijf Hoven hebben verder kennis genomen van de hierbijgevoegde nota, waarin de gevolmagtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden hun de toetreding van den Koning, hunnen meester, tot de wapenschorsing berigten, die bij het protocol n°. 34 van den 28 dezer maand was voorgesteld.

De gevolmagtigden hebben insgelijks kennis genomen van de hieraan gehechte nota, waarbij de belgische regering, hoewel tot die zelfde wapenschorsing toetredende, daaromtrent eene opheldering van de conferentie vraagt.

Er is besloten, dat die op de beide nota's door de conferentie te geven antwoorden, in eene volgende bijeenkomst zouden worden vastgesteld.

(Get.) *Esterhazy, Wessemberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matusszewic.*

Volmagt voor den heer van de Weyer.

LEOPOLD, Koning der Belgen, aan al diegenen, welke deze opene brieven zullen zien, heil!

Gezien de nota's der conferentie van Londen, gedagteekend den 28 julij en den 5 augustus 1831;

Willende alle middelen te baat nemen, geschikt om een bepaald verdrag tusschen Belgie en Holland, en de geheele bevrediging der beide landen tot stand te brengen, alsmede willende, zoo veel in ons is, toebrengen om de gebeurtenissen voor te komen, die de rust van Europa zouden kunnen verstoren.

Om deze redenen en geheel vertrouwende op de bekwaamheid, voorzigtigheid, en trouw van den heer van de Weyer, onzen buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister bij Z. Brittannische Majesteit, hebben wij hem benoemd, benoemen en stellen wij hem aan bij deze, door ons eigenhandig onderteekende, tot onzen gevolmagtigde, en geven wij hem volle en onbepaalde magt, om over een eindelijk vredes-verdrag met Holland te onderhandelen, hetzelve te sluiten en te onderteekenen, met hetzelfde gezag als of wij dit zelve deden of zouden kunnen doen: belovende wij, op onze trouw en koningswoord, dat wij ons zullen laten welgevallen, volbrengen en stiptelijk uitvoeren al wat onze gezegde gevolmagtigde, uit kracht der tegenwoordige volmagt, zal hebben bepaald en in onzen naam onderteekend, zonder zulks immer te overtreden of te veroorloven dat het overtreden worde, regtstreeks of zijdelings; uit welken hoofde of onder welk voorwendsel het ook zijn moge; alsmede dat wij onze brieven van bekrachtiging in goeden en behoorlijken vorm, daarop zullen verleenen en dezelve zullen doen uitvaardigen, om in het te bepalen tijdsverloop uit te wisselen.

Ten blijke daarvan hebben wij ons segel op deze tegenwoordige doen stellen.

Gegeven in ons palois te Brussel, den 22 augustus 1831.

(*Geteekend*) LEOPOLD.

Van wege den Koning,

De minister van Buitenlandsche zaken,

(*Geteekend*) DE MEULENAERE.

Voor eensluidend afschrift,

(*Geteekend*) SYLVAIN VANDEWEYER.

Brief door den heer Vandeweyer toegezonden aan Zijnen Excellentie lord Palmerston, enz., enz.

Londen, den 30 augustus 1831.

De ondergeteekende, gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen bij Z. Britt. M. heeft de eer aan zijne excellentie lord *Palmerston* eene nota van den heer minister van Buitenlandsche zaken in Belgie te doen toekomen, waarin, in antwoord op het protocol nº. 34, door den ondergeteekenden naar Brussel overgezonden, die minister aan hunne excellentien de gevolmagtigden der vijf Mogendheden eenige bedenkingen onder het oog brengt over het voorstel, om de onbepaalde wapenschorsing tusschen België en Holland, door eene tot zes weken bepaalde wapenschorsing te doen vervangen.

De ondergeteekende heeft de eer, lord *Palmerston* uit te noodigen van hem wel te willen in staat stellen, om spoedig aan het belgische ministerie de ophelderingen te doen kennen, die de conferentie van Londen, op de aan haar gerigte aanvrage zal gegeven hebben, verzoekende bij verder lord *Palmerston* enz.

(Get.) *Sylvain Vandeweyer.*

Nota, onder dagteekening van Brussel 27 augustus, door den heer de Meulenaere *aan de conferentie gezonden.*

De ondergeteekende, enz., heeft de eer gehad op den 26 augustus mededeeling te ontvangen van het protocol nº. 34, van den 23 derzelfde maand, waarbij hunne excellentien de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden, te Londen in conferentie vereenigd, aan Z. M. den Koning der Nederlanden en aan Z. M. den Koning der Belgen, voorstellen, om, in de plaats van de onbepaalde wapenschorsing, eene wapenschorsing te stellen, waarvan de duur tot zes weken zoude bepaald zijn.

Het belgisch bestuur, het protocol nº. 34 rijpelijk overwogen hebbende, heeft gemeend, ten aanzien van verscheiden punten, waarin bij dit protocol niet voorzien is, eenige ophelderingen te behoeven, alvorens een stellig antwoord op het voorstel te geven, dat aan hetzelve gedaan is; dienvolgens is de ondergeteekende gelast geworden de volgende bedenkingen aan hunne excellentien te onderwerpen:

De omstandigheden, onder welke de wapenschorsing in november 1830 door de conferentie voorgesteld, en door de regeringen van Belgie en Holland aangenomen is, zijn te bekend, dan dat het noodig ware, dezelve hier te herinneren; als een natuurlijk gevolg van de afscheiding der beide volken had Holland zijn leger eensklaps zien in wanorde brengen en in zekeren zin ontbinden; Belgie zoude hebben kunnen voortgaan, om met dezen staat van zaken voordeel te doen, en een gedeelte zijner bevolking buiten zijne grenzen te doen rukken; op de verzekering echter, dat zijne onafhankelijkheid erkend was geworden, gaf het toe aan het verlangen der vijf hoven, en kenschetste zijne intrede in de staatkundige wereld door een offer aan den algemeenen vrede.

Bij verscheiden akten, en bepaaldelijk bij het protocol nº. 10 van 9 januarij 1831, heeft de conferentie verklaard: *dat de volkomene en wederkeerige staking der vyandelykheden onder den onmiddellyken waarborg der vyf Mogendheden geplaatst was, en dat dezelve in geen geval de hervatting daarvan zouden gedoogen.* Nog onlangs is deze verklaring herhaald geworden bij de nota van 25 julij 1831, waarin de conferentie, na het belgisch bestuur uitgenoodigd te hebben om gevolmagtigden naar Londen te zenden, herinner, *dat zy, als waarborg der wapenschorsing, sedert de maand november tusschen de beide landen tot stand gebragt, gehouden is, alle hervatting der vyandelykheden voor te komen.*

Toen hunne excellentien, de gevolmagtigden der vijf hoven met hunne wijze bemiddeling tusschen beide kwamen, en in hunne akten eene zoo plegtige verklaring ter neder stelden, vervulden zij, uit het oogpunt der menschelijkheid en der beschaving beschouwd, eene verhevene taak, en beoogden niet alleen om voor het oogenblik het bloedvergieten te stuiten, maar de vernieuwing van eenen strijd voor te komen, die de algemeene rust in gevaar konde brengen.

Belgie en Holland hebben zich met die verklaring vereenigd; Europa heeft ze als een onderpand des vredes aangenomen.

De belgische regering, doordrongen van de door de conferentie gevolgde staatkunde, meent gegronde redenen te hebben om te denken, dat de vijf Mogendheden, ofschoon voorstellende de wapenschorsing tot eenen bepaalden tijd te beperken, daarom toch niet van zins zijn om vrijheid tot het wederzijdsche hervatten der vijandelijkheden te verleenen, indien de vastgestelde tijd kwam te verloopen, zonder dat de nieuwe onderhandelingen tot eene stellige schikking mogten geleid hebben. Zoo dit anders ware, en de belgische regering zich met het nieuwe voorstel vereenigde, zoude zij zich niet langer op den waarborg der vijf Mogendheden, welken zij vroeger ingeroepen heeft, kunnen verlaten, maar alleen op zich zelve moeten rekenen, ingeval, na den vastgestelden termijn, de vijandelijkheden hervat werden.

Hunne Excell. de gevolmagtigden zullen het gedrag der belgische regering naar waarde beoordeelen, welke in staat wenscht te zijn om bij voortduring met naauwgezetheid de verpligtingen te vervullen, waartoe zij hare toestemming heeft gegeven, en verzoekt ingelicht te worden, ten aanzien van de uitgestrektheid der nieuwe verpligtingen, welke men haar voorstelt aan te gaan.

De ondergeteekende verzoekt, enz.

(Geteekend) *De Meulenaere.*

. . . . den 25 november 1831.

Aan de redactie van den Noord-Brabander.

Toen ik den brief las, waarmede uw geacht dagblad van den 24 dezer, een begin maakt, veronderstelde ik en velen met mij, dat dezelve op hooge order of verzoek was geplaatst. Daarover met eenen mijner vrienden sprekende, kostte het hem weinig moeite mij deswegens te desabuseren; op het vertoon van het *Rotterdamsch Nieuwsblad*, nº. 138, van woensdag ll., waarin een artikel voorkomt van bijna gelijken inhoud als den aan u bezorgden brief, was ik met hem al spoedig overtuigd, dat die brief en het artikel door dezelfde pen is geschreven, en moest hem al mede toestemmen, dat geene publieke autoriteit kan verdacht worden in staat te wezen om den redacteur van een dagblad te verzoeken of te gelasten, en dit quasi om des vredes wille, eenen brief te plaatsen over een onderwerp, waarover diezelfde autoriteit reeds met bijna gelijke woorden een artikel aan een ander dagblad zou gezonden hebben.

Ik ken de bedoeling niet, die de schrijver ten deze bewogen heeft, noch welke gevoelens hem bezielen; doch wanneer men den inhoud van den brief met gezegd artikel bedaard vergelijkt, dan zou men daaruit kunnen opmaken, dat hij zich ten onregte als *een Noord-Brabander* onderteekend, en zijnen naam veranderd heeft, en dat de vrees alleen, dat de brief, die in de *Nieuwe Amsterdamschen Courant en Algemeen Handels-blad* zoo gretig is opgenomen en ieder opregt Noord-Brabander gegriefd heeft, op eene cordate wijze zou worden wederlegd en het hatelijke daarvan verder aangetoond, hem op een middel heeft doen bedacht worden om zulks voor te komen.

Immers volgens zijn geschrijf, schijnt hij van den inhoud van eenen zoogenaamden brief uit Breda, niet zeer afkeerig te zijn, hij vindt denzelven eerder dom dan aanstootelijk of zoo doende en met andere woorden gezegd *onvoorzigtig*. Hij tracht de redacteurs van de *Nieuwe Amsterdamsche Courant* te verschoonen, zoo niet te verdedigen, en wil in hetzelfde artikel, waarin hij uw dagblad op eene hatelijke en lage wijze, als *nakaauwer* afschildert, hetzelve aan eene verdenking onderwerpen, als of daarin eene heimelijke bedoeling gekoesterd werd, om die eensgezindheid te verstooren, welke zoo gelukkig in Nederland bestaat, en zulks alleen omdat gij uw dagblad ook gaarne ten dienste stelt van diegenen, die het zich ten pligt maken omde valsche aantijgingen tegen de Noord-Brabanders te wederleggen en hunnen goeden naam en trouw te wreeken.

Van mijne eerste veronderstelling teruggebragt, is het mij onverschillig of de voornoemde brief door eene halve autoriteit of door een bijzonder persoon aan u bezorgd is. Ik wilde u alleen opmerkzaam maken, hoe deloijaal uwen gedienstigen vriend of zoogenaamde Noord-Brabander, op wien eerder verdenking, om de eensgezindheid te stooren, zou kunnen vallen, ten uwen opzigten gehandeld heeft, terwijl ik tevens daarbij hulde aan uwe welwillendheid doe, met een eerste voorbeeld te geven, van alle stootelijke verhandelingen nopens het staatkundige en het godsdienstige in uw dagblad te vermijden; ik hoop dat dit tot een voorbeeld strekken zal voor die noordelijke dagbladen, en waaronder de *Staats-Courant*, die geene gelegenheid laten voorbij gaan om hatelijke artikelen tegen de roomsch-katholijken en de ingezetenen dezer provincie, mede te deelen.

Een vriend van waarheid.

Aan mynheer den redacteur van den Noord-Brabander.

Une demi-vérité ne jette qu'une lumière pâle, elle n'éclaire que faiblement, comme les étoiles!
La vérité pure brille et éclaire, comme le soleil!
Les étoiles ne sont que des demi-dieux! Le soleil c'est Jupiter même!

(*Improvisation d'un élève de Jacotot, à Louvain, sur les mots étoile et soleil.*)

Myne heeren van de Noordstar!

Neen, gijlieden kunt geene onwetenheid voorwenden van het art., voorkomnde in het *Amsterdamsch Handelsblad*, van 8 november jl., nº. 7, hetgeen zoo veel beweging heeft gebaard, waartegen zoo velen zijn opgekomen. De onregtvaardigheid heeft nog niet opgehouden en gijlieden zijt dus niet ter goedertrouw in het schrijven der volgende regels: «Zoo onregtvaardig als men

»voor een jaar omtrent Noord-Braband was, terwijl men de »geheele provincie als belgisch-gezind beschouwde; zoo veel gevaar schijnt men thans te loopen in den lof te ver te gaan, »die een aantal harer inwoners metterdaad verdienen. Spreekt »niet een dagblad reeds van eenen beteren geest, welken men »onder hare ingezetenen, dan onder die van eenige andere pro»vincie zou aantreffen.» (1)

Hoe edel! Men verheugt zich, dat de onregtvaardigheid heeft opgehouden; maar men vreest dat men dezelve te ver zal drijven. Men stuit de vaart niet, waar men wil. Men kan het publiek wel eenigen tijd met drogredenen en vertelseltjes misleiden, doch dat zelfde geëerd publiek geeft zich dadelijk gewonnen, wanneer het daadzaken ziet: en de oude spreuk *Calumniare audacter, semper aliquid hæret*, is slechts tot daartoe waar en niet verder.

Zou het eene zoo groote misdaad zijn, mijne heeren! wanneer men tot dat laatste gewaand exces overging, nadat de laster zoo lang gewoed heeft. De *comparatief* en de *superlatief* zouden die niet meer gebruikt mogen worden, wanneer men van Noord-Braband spreekt?

Weest toch eindelijk regtvaardig en alleen uit liefde voor de waarheid; zegt openhartig; de Noord-Brabanders hebben ook hun bloed bij Leuven, Hasselt en Honthalen voor het getrouwe Oud-Nederland gestort (het is de bossche schutterij alleen niet, de militie en vrijwilligers zijn ook in grooten getalle); zegt openlijk, dat de Noord-Brabanders hun goud en zilver met spoed en wel het eerste in de schatkist hebben gebragt; dat zij meer dan een jaar met geduld en bereidwilligheid den druk der billettering hebben uitgestaan, en hunne landgenooten als broeders en kinderen hebben gehuisvest en behandeld. Of denkt men, dat zij allen bij het cantonneren der armée rijk zijn geworden? eenige weinigen, ja! doch alle anderen moeten zich evenzeer als de bewoners der noordelijke gewesten groote opofferingen getroosten.

Zoo dringt de waarheid eindelijk door, en de Hollander, dien men zooveel ten onzen nadeele heeft diets gemaakt, zal rondborstig bekennen dat Noord Braband ook goed en bloed voor het vaderland heeft opgeofferd en een tak in den lauwerkrans des prinsen van Oranje heeft gevlochten.

Ik heb de eer, enz.

P. P.

.... November, 1830. *Een geboren Noord Brabander.*

(1) *Noordstar*, van 16 november jl., no 44.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

210. *** Het gunstige onthaal, dat het Werkje, getiteld: ZELDZAME EN WONDERBARE VERSCHIJNINGEN, *aan eenen zekeren Landman*, genaamd THOMAS IGNATIUS MARTIN, ten opzigte der Rampen welke Frankrijk tot het jaar 1840 bedreigen, genoten heeft, waardoor binnen éene maand de oplage geheel is uitverkocht, getuigt niet alleen van de belangstelling des publieks, maar ook van den nog onuitgedoofden godsdienstigen geest der Katholijke Nederlanders, die, overtuigd dat de hand Gods nog niet verkort is, en dat de Voorzienigheid zich soms van de eenvoudigste middelen ter bereiking harer oogmerken bedient, deze bladen niet zonder stichting hebben gelezen en herlezen, en in de gebeurtenissen van den dag, veel van datgene zien vervullen, wat de eenvoudige Godstolk aan het hof van den Allerchristelijksten Koning bekend maakte.

Daar de uitgever aan al de aanvragen der heeren Boekhandelaren sedert eenige weken niet heeft kunnen voldoen, zoo heeft hij besloten om er, indien het aantal inteekenaren toereikende mogt zijn, eenen *Tweeden druk* van ter perse te leggen.

De prijs van het Werkje blijft bij inteekening 70 en buiten inteekening 85 cents, en zal in het laatst der maand December afgeleverd worden.

Aan de heeren Boekhandelaars zal ten spoedigste eene bestellings-lijst worden gezonden, ten einde hun getal ingeteekende exemplaren, *franco* onder kruishand, voor of uiterlijk op den 5 December te kunnen inzenden.

Almelo, den 22 *November* 1831.

J. J. SOMMER.

BEKENDMAKINGEN.

211. *** Te Huur tegen 1°. Mei aanstaande, eene sedert jaren met goed gevolg uitgeoefende LEERLOOIJERIJ en TOUWERIJ, met alle benoodigde Werktuigen, met of zonder woning, terwijl in het laatste geval men zeer geschikt in kost kan gaan. Dezelve is gelegen te *Oosterhout* aan de Groenendijksche haven; en heeft vier à vijf kuipen in den grond, behalve andere noodwendigheden.

Iemand hiertoe genegen zijnde adressere zich, in persoon of bij vrachtvrije brieven, bij den eigenaar *A. J. VAN DEN NOORD* aldaar.

209. *** De Notarissen, *VAN FENEMA* en *DE BERGH*, residerende te *'s Hertogenbosch*, hebben in het openbaar provisioneel verkocht:

1 *Koop*. Eene HOEVE, gekwoteerd 180, met aanhoorende LANDERIJEN, groot te zamen 8 Bunders, onder *Haren*, aan het Noenesheike; met ee slagen voor . . . *f* 1950-00.

2 *Koop*. Eene DITO, geq. 135, met aanhoorende LANDERIJEN, groot 7 à 8 Bunders, gelegen als voor, voor . . . *f* 1600-00.

3 *Koop*. Een Perceel HEIGROND met HOUTWAS, onder *Haren*, groot 1 Bunder 30 Roeden 4 Ellen, voor . . . *f* 20-00.

4 *Koop*. Een Perceel VOORPOOTING, groot 1 [illegible] 28 Roeden, onder *Helvoirt*; voor . . . *f* 55-00.

5 *Koop*. Een Perceel DITO, groot en gelegen als voor, . . . *f* 25-00.

6 *Koop*. Een Perceel DITO, groot 8 Roeden 61 Ellen, [illegible] . . . *f* 6-00.

7 *Koop*. Een Perceel HOOILAND, groot [illegible] Bunders [illegible] Roeden 84 Ellen [illegible] *Groenendaal* [illegible] Weegje; voor . . . *f* 1100-00.

8 *Koop*. Een Perceel DITO, genaamd Spreeuwenburg, groot 1 Bunder 98 Roeden 61 Ellen, nabij *Hintham*; voor . . . *f* 600-00.

9 *Koop*. Een Perceel DITO, groot 3 Bunders 97 Roeden, 23 Ellen, gelegen als voor; voor . . . *f* 3150-00.

10 *Koop*. De helft onverdeeld in een Perceel HOOILAND, genaamd Gastenkamp, groot in het geheel 2 Bunders 97 Roeden 92 Ellen, onder *Bokhoven*; voor *f* 1045-00.

11 *Koop*. Een Peerceel WEIDE of SCHAAR-WEIDE, op den Lithschen Ham, onder *Lith*; voor . . . *f* 1150-00.

12 *Koop*. Eene HOEVE, geq. A, no. 7, met aanhoorende LANDERIJEN, groot te zamen omtrent 4 Bunders, onder *Rosmalen*, aan het Hoefeind; voor . . . *f* 800-00.

13 *Koop*. Een Perceel HOOIWEI en BOUWLAND, groot 2 Bunders 31 Roeden 71 Ellen, onder *Rosmalen*, aan de Kerkdijk; voor . . . *f* 350-00.

14 *Koop*. Een Peerceel HOOILAND, groot 1 Bunder 98 Roed. 61 Ellen, onder *Nuland*, in de Korte Heeven voor . . . *f* 350-00

15 *Koop*. Een Perceel DITO, groot 74 Roeden 42 Ellen onder *Nuland*, in de benedensten Gemeene Hoeven; voor . . . *f* 60-00.

16 *Koop*. Negen Streepen BOUWLAND met HOUTWAS, groot 4 Bunders 79 Roeden 98 Ellen, in de Rakt, onder *Heesch*; voor . . . *f* 900-00.

17 *Koop* tot en met den 26 *Koop*, zijn aan den hoogstbiedenden verkocht.

27 *Koop*. Eene OBLIGATIE, ten lasten der Gemeente *Engelen*, groot *f* 500-00, à 4 pCt.; voor *f* 245-00.

28 *Koop*. Een SCHEEPEN-SCHULDBRIEF, ten lasten van de Polder van het Laagbemaal, groot *f* 1000-00, à 5 pCt.; voor . . . *f* 775-00.

29 *Koop*. Eene OBLIGATIE, ten laste der stad *'s Hertogenbosch*, groot *f* 300-00, à 3½ pCt.; voor *f* 100-00.

30 *Koop*. Een AANDEEL in de Societeit *Amicitia*, te *'s Hertogenbosch*, groot 250-00, à 5 pCt.; voor *f* 215-00.

31 *Koop*. Eene HEERENHUIZINGE met OPENPLAATS en AANHOOREN, geq. I, 104, en I, 79, te *'s Hertogenbosch*, op den Vugterdijk; voor . . . *f* 3500-00.

32 *Koop*. Eenen zeer grooten TUIN met TUINKAMER, gelegen achter de vorige koop en uitkomende op den Stads wal voor . . . *f* 650-00.

De twee laatste Koopen in massa voor . . . *f* 3550-00.

33 *Koop*. Een HUIS en ERVE, geq. H, 149 en H, 261, te *'s Hertogenbosch*, in de Snelstraat; voor *f* 900-00.

Alles by gedrukte biljetten alomme geaffigeerd en breeder omschreven.

Zullende de finale verkooping geschieden op Dingsdag den 29 November 1831, des namiddags ten 2 ure precies, in het Koffijhuis de *Plaats Royaal*, achter het Stadhuis te *'s Hertogenbosch*, bewoond bij M. JANSSEN; kunnende men zich tot nadere onderrigting ten Kantore van den Notaris *DE BERGH*, te *'s Hertogenbosch* vervoegen.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers.